

Valtuustoaloite kotimaisesta ja turvallisesta kouluruuasta

Kunnanhallitus 10.02.2025 § 34

Valmistelija

Hallinnon asiantuntija Julia Hyrkkänen

Hallintosäännön 122 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskeissa asioissa.

Lemin keskustan valtuustoryhmä jätti puheenjohtajalle alla mainitun valtuustoaloitteen, joka lähetetään sitä enempää käsittelemättä kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Valtuustoaloite kotimaisesta ja turvallisesta kouluruuasta / Lemin keskustan valtuustoryhmä:

Koululaisten ruokailua - niin valmistusta, määrää kuin monipuolisuuttakin - ohjaavat toisiaan kumoavat tutkimukset, ajan trendit ja raha.

Olemme lukeneet tiedotusvälineistä kannanottoja, joissa varoitetaan punaisen lihan käytöstä, mikä taas kumotaan väittämällä vaaleaa lihaa haitallisemmaksi sekä terveydellisistä syistä että ympäristönäkökulmasta. Kuluttajat ovat syystäkin ymmällään tiedon virrasta. Ajallisesti lihan käytön vaarallisuudesta varoitetaan ennen juhlapyyhiä, joihin perinteittemme mukaan kuuluu usein liha-ateria eri muodoissaan.

Lemillä saa hyvää ja monipuolista kouluruokaa. Ajan trendien mukaan joitakin raaka-aineita pyritään muuttamaan, ja niillä korvataan lihaa. Tässä on vaarana, että nuoret eivät saa mielestään riittävän maittavaa kouluateriaa. On myös havaittavissa, että tämän takia oppilaat korvaavat sen haitallisemmilla itse hankituilla välipaloilla. On siis valmistettava aidoista kotimaisista ja lähellä tuotetuista raaka-aineista maittavampia aterioita, jotta oppilaat saavat lakisääteisen päivittäisen kouluruokansa.

Esimerkkinä korvaavasta raaka-aineesta on soija, jota ei Suomessa viljellä. Soijan jalostukseen ja viljelyyn liittyy terveellisen ravinnon, ympäristön, ilmaston ja työvoiman kannalta riskitekijöitä etenkin yleismaailmallisessa mielessä. Soijan lajikejalostuksessa käytetään muuntogeenejä, ja viljelytiede tuntee sen esimerkkinä glyfosaatin epätavallisesta käytöstä kasvinsuojelussa. Mielestämme soijalla ei pidä korvata kouluruoassa lähellä tuotettua, kotimaista puhdasta lihaa.

Ymmärrämme kyllä, että raha voi olla ratkaiseva tekijä hankinnoissa. Koulussa oppilaiden ruokakasvatus pitäisi kuitenkin lähteä terveellisyys edellä. Terveellisyyteen ja koulupäivän jaksamiseen tähtää myös lokakuussa oppilaskunnan jättämä aloite välipalasta. Aloitteessa esitetään myös vaihtoehtona maksullista välipalaa, joka on tälläkin hetkellä mahdollista ainakin Lappeenrannassa. Molemmat vaihtoehdot ovat ehdottomasti tutkimisen arvoisia ja esitämmekin tätä tehtäväksi kunnan molemmissa kouluissa.

Esittelijä

vt. Kunnanjohtaja Tommy Vesterlund

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää lähettää aloitteen teknisen lautakunnan käsittelyyn.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tekninen lautakunta 10.04.2025 § 11
23/12.00.00/2025

Valmistelija

Ruokapalveluesimies Simo Storkkila, vt. kunnanjohtaja Tommy Vesterlund

Lemin kunnan ruokapalvelut on kokeillut yhdessä ruuassa lihan korvaamista soijarouheella, mutta nyt tämä ruoka on poistettu ruokalistalta. Soijaa ei käytetä muissa kuin kasvisruuissa. Kahdessa ruuassa saatetaan käyttää joko broilerinjauhelihaa tai nautabroileria hinnasta ja saatavuudesta riippuen. Kaikki liha mitä Lemin kunnan ruokapalveluissa käytetään, on kotimaista.

Käytössä olevien resurssien vuoksi emme ehdi tekemään kahta ruokaa samalle päivälle.

Suomessa eläimille tarkoitettua GM soijaa ei pidä sekoittaa elintarviketeollisuuteen tarkoitettuun soijaan, joka on pääasiassa GM-vapaata.

Lemin kuntaan on saapunut 14.10.2024 päivätty aloite Lemin koulukeskuksen oppilaskunnan hallitukselta. Aloitteessa esitetään sivistyslautakunnalle, että välipalan tarjoaminen laajennetaan nykyisistä 5. ja 6. -luokkalaisista koskemaan myös yläkoululaisia. Aloitteessa ehdotetaan lisäksi, että koulussa kokeiltaisiin maksuttoman välipalan lisäksi laajemman valikoiman sisältävää maksullista välipalaa. Aloitteessa toivotaan tarjottavaksi esim. seuraavia tuotteita: tumma/vaalea leipä, levite, leikkele/juusto, tuorepala/hedelmä, kiisseli/jogurtti/rahka ja juomaksi vesi/maito/piimä/kaakao. Oppilaiden huoltajille on lähetetty asiasta Wilman kautta kysely, jossa selvitetään huoltajien toiveita välipalan suhteen. Kysely oli auki 15.12.2024 asti.

Välipala asiaa kehitetään yhdessä perusopetuksen kanssa. Mikäli päädytään tarjoilemaan maksullista välipalaa, niin maksutapa ja välipalan varaaminen on pohdittava tarkasti, ettei välipaloja valmisteta turhaan, eikä välipalat päädy bioastiaan. Näillä näkymin välipala asiaa viedään eteenpäin syksyllä.

Esittelijä

vt. kunnanjohtaja Tommy Vesterlund

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää, että kunnanhallitus 10.02.2025 § 34 lähettämä valtuustoaloite kotimaisesta ja turvallisesta kouluruuasta on valmistunut. Tekninen lautakunta merkitsee välipala aloitteen vastaanotetuksi ja toteaa, että aloitteen käsittelyä jatketaan.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.